

Ruimtelijke onderbouwing
passantenhaven aan de Skil te Workum

ONTWERP

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Ruimtelijke onderbouwing
passantenhaven aan de Skil te Workum**

O N T W E R P

Inhoud

Notitie + bijlagen

Separaat bijgevoegd:

- Archeologisch en milieukundig onderzoek (2x)
- Quick Scan Flora- en faunawet
- Akoestisch onderzoek

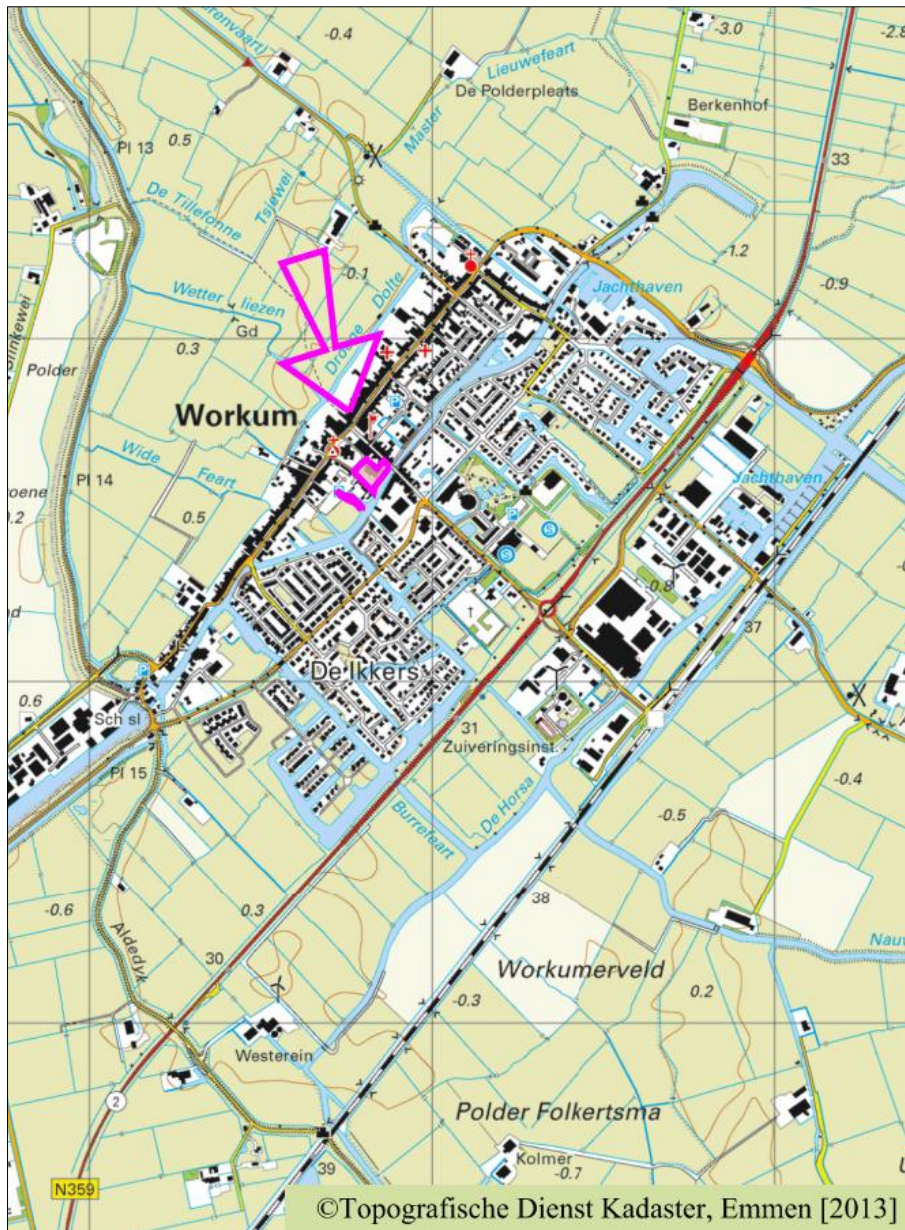
28 mei 2015

Projectnummer 027.00.70.05.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Planvoornemen	7
1.2	Juridisch-planologisch kader	7
1.3	Plangebied	8
1.4	Leeswijzer	8
2	Planbeschrijving	9
2.1	Historisch kader	9
2.2	Huidige situatie	9
2.3	Inhoud van het plan	10
3	Beleidskader	13
3.1	Rijksbeleid	13
3.2	Provinciaal beleid	13
3.2.1	Plannen en projecten	13
3.2.2	Verordeningen	14
3.3	Gemeentelijk beleid	16
4	Milieu- en omgevingsaspecten	19
4.1	Geluidhinder	19
4.2	Luchtkwaliteit	20
4.3	Externe veiligheid	20
4.4	Water	21
4.5	Erfgoed	23
4.5.1	Archeologie	23
4.5.2	Cultuurhistorie	26
4.6	Bodem	27
4.7	Ecologie	30
4.7.1	Soortenbescherming	31
4.7.2	Gebiedsbescherming	33
4.8	Milieuzonering	34
4.9	Overig	36
4.9.1	Kabels en leidingen	36
4.9.2	Verkeer en parkeren	36
4.9.3	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	36
5	Juridische toelichting	37
6	Uitvoerbaarheid	39
6.1	Economische uitvoerbaarheid	39
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	40
6.2.1	Vooroverleg ex. art. 3.1.1. Bro	40
6.2.2	Tervisielegging ontwerp	40

Bijlagen

1. Watertoets
2. Verbeelding
3. Overlegreactie Provinsje Fryslân

Separate bijlagen

- Archeologisch en milieukundig onderzoek De Klameare te Workum
- Archeologisch en milieukundig onderzoek Stedspole te Workum
- Quick Scan Flora- en faunawet
- Akoestisch onderzoek

Inleiding

1.1

Planvoornemen

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing heeft betrekking op de realisatie van een passantenhaven in Workum ter plaatse van de locatie aan de Skil van cultureel centrum De Klameare, die zal worden verplaatst naar een deel van het voormalige gemeentehuis van de vroegere gemeente Nijefurd. Met de aanleg van een passantenhaven in het stadscentrum wordt bijgedragen aan de ambitie van de gemeente Súdwest-Fryslân om het aantal passantenplaatsen voor toeristen in de nabijheid van het centrum te vergroten. Het plan biedt een aantrekkelijke invulling van de locatie van het te verplaatsen cultureel centrum. Tevens zal met het voorliggende planvoornemen enige aanleg-/afmeergelegenheid aan de Stedspolle voor omwonenden worden gecreëerd.

1.2

Juridisch-planologisch kader

De voorgenomen plannen passen niet binnen de mogelijkheden die in het geldende “Bestemmingsplan Workum-Kom” (vastgesteld op 1 juli 2011) worden geboden. In dit bestemmingsplan kennen de betrokken gronden de bestemmingen ‘Maatschappelijk’ en ‘Groen’ met de dubbelbestemmingen ‘Waarde - Beschermde stadsgeschiedenis’ en ‘Waarde - Archeologie’. Om die reden wordt een procedure voor een ‘omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan’ gevoerd op basis van artikel 2.12, onder 1, lid a, sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De omgevingsvergunning voor het afwijken van een bestemmingsplan hangt samen met overige omgevingsvergunningen, zoals voor het bouwen of de aanleg van een werk, geen bouwwerken, zijnde. Er is sprake van één omgevingsvergunning die het kader biedt voor de gehele ontwikkeling van het planvoornemen.

RELATIE MET GELDEND
BESTEMMINGSPLAN

Een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan moet samengaan met een goede ruimtelijke onderbouwing. In een dergelijke onderbouwing is uiteengezet of er vanwege de plannen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin. In het navolgende is de uitvoerbaarheid van het planvoornemen verantwoord.

GOEDE RUIMTELIJKE
ONDERBOUWING

1.3

Plangebied

De ligging van het plangebied is op de topografische kaart voorafgaand aan deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven. De in figuur 1 opgenomen luchtfoto geeft tevens het plangebied en de directe omgeving daarvan weer. De bestaande bebouwing in het oostelijke deel van het plangebied wordt afgebroken en daarmee ontstaat ruimte voor de realisatie van een passantenhaven met circa 14 ligplaatsen. Aan de oostkant van dit gebied is een toiletgebouw geprojecteerd. Het westelijke deel van het plangebied betreft een grondstrook aan de Stedspolte die zal worden ontgraven ten behoeve van de realisatie van enige aanleg- en afmeergelegenheid voor omwonenden.

Figuur 1. Situering plangebied (rood omlijnd)

1.4

Leeswijzer

Na de inleiding in dit hoofdstuk is in hoofdstuk 2 een beschrijving van de plannen gegeven. In hoofdstuk 3 is het van toepassing zijnde beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente uiteengezet. Een omschrijving van de relevante milieuaspecten is opgenomen in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 betreft de juridische toelichting op deze ruimtelijke onderbouwing. Als laatste is in hoofdstuk 6 de (economische en maatschappelijke) uitvoerbaarheid van het planvoornemen uiteengezet. Deze ruimtelijke onderbouwing telt verder 3 bijlagen en 4 separate bijlagen.

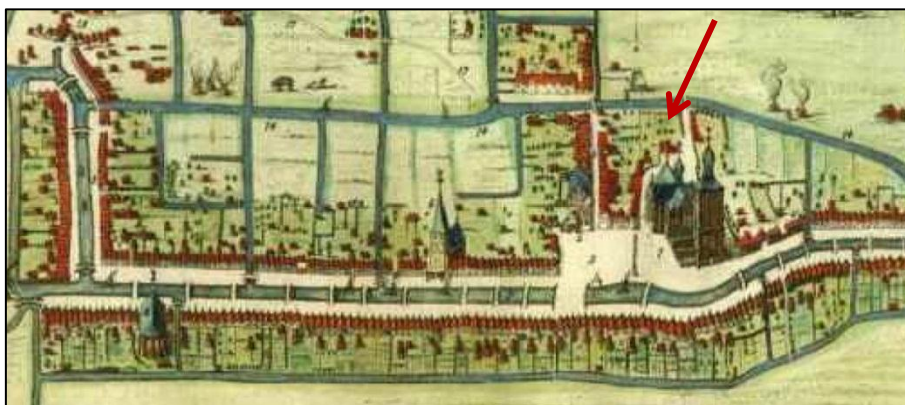
Plan beschrijving

2

2.1

Historisch kader

Het plangebied maakt deel uit van het historische stadscentrum van Workum. In het gebied tussen de Sint Gertrudiskerk en de Djippe Dolte kwam al in de 17de eeuw bebouwing voor (figuur 2). De Djippe Dolte fungeerde als vaarroute en als oostelijke stadsgracht. De stad Workum heeft een geschiedenis die al voor het jaar 1000 begon. De stad was een belangrijke handelsstad en ontleende daarnaast welvaart aan de visserij, de scheepsbouw en andere vormen van nijverheid. Het feit dat de historische stad door de eeuwen heen haar ruimtelijke structuur heeft behouden, was aanleiding om de stad als ‘beschermd stadsgezicht’ aan te wijzen. Ook het plangebied ligt binnen het beschermd stadsgezicht.

Figuur 2. Uitsnede kaart van Johannes Bleau van Workum uit 1649 (plangebied ter plaatse van aanpijling)

2.2

Huidige situatie

Het oostelijke deel van het plangebied is ontsloten vanaf de Nonnestrjitte en het Pilesteechje. De locatie ligt achter het woonlint aan de Begine. Nabij de brug over de Djippe Dolte bevindt zich een klein parkeerterrein, waaraan zich een achteringang van het cultureel centrum De Klameare bevindt. Ten westen van de locatie van De Klameare is een insteekhaven aanwezig. Het westelijke deel van het plangebied ligt even verderop aan de Stedspolle. De Stedspolle betreft de groene openbare ruimte die bij gelegenheid als evenemententerrein wordt gebruikt.

Het huidige gebouwencomplex van De Klameare omvat meerdere plat afgedekte gebouwen met één of twee bouwlagen. De gebouwen hebben geen bijzondere historische of architectonische waarde (zie figuur 3). Dit in tegenstelling tot de woonbebouwing aan de Nonnestrjitte en de Begine. De Sint Gertrudiskerk heeft al eeuwenlang een prominente plek in het centrum van de stad.

Figuur 3. Huidige situatie vanuit zuidelijke, zuidoostelijke en zuidwestelijke richting (Bron: Google streetview)

2.3

Inhoud van het plan

OOSTELIJKE DEEL:
DE KLAMEARE

Het plan voor herinvulling van de locatie van De Klameare omvat de aanleg van een passantenhaven op de plek van de huidige bebouwing. De passantenhaven biedt plek aan circa 14 pleziervaartuigen en wordt over water vanaf de bestaande opvaart vanaf de Djippe Dolte ontsloten. De entree van de opvaart wordt daarbij verbreed naar 15 m. Ter plaatse van de eigenlijke jachthaven is de nieuwe haven 35 m breed. Aan de (noord)oostzijde is ruimte voor een kade, waarop een toiletgebouw is geprojecteerd.

De locatie is voor wegverkeer ontsloten vanaf het Pilesteechje en, via de bestaande parkeerplaats, met de Begine. De bestaande bomen langs de Non-

nestrijtte, het water van de Djippe Dolte en het Pilesteechje worden gehandhaafd.

Door de situering aan de voet van de Sint Gertrudiskerk heeft de locatie een bijzondere waarde.

Figuur 4. Planvoornemen (Bron: Gemeente Súdwest-Fryslân, 2015)

Het planvoornemen leidt tot een positieve impuls; de bezoekers van de passantenhaven zullen het centrum van Workum gaan bezoeken waardoor ten gunste van de plaatselijke bevolking, aanwezige ondernemers en de culturele bezienswaardigheden een levendiger centrum zal ontstaan.

Naast het planvoornemen voor een passantenhaven op de locatie van De Klameare wordt voor omwonenden tevens aanleg- en afmeergelegenheid in het westelijke deel van het plangebied aan de Stedspolle gecreëerd. Hiertoe wordt enig openbaar groen van de Stedspolle afgegraven waardoor ook deze watergang die aansluit op de Djippe Dolte wordt verbreed. Ter plaatse zal een damwand worden geplaatst. De nieuwe breedte van de watergang is eveneens geprojecteerd op 15 m.

WESTELIJKE DEEL:
STEDSPOLLE

3.1

Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

Op 13 maart 2012 is de “*Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*” (SVIR) van kracht geworden. In de SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. In de SVIR is gekozen voor een meer selectieve inzet van het rijksbeleid dan voorheen. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie rijksdoelen uitgewerkt:

- Vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Verbeteren van de bereikbaarheid.
- Zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden meer beleidsvrijheid op het terrein van de ruimtelijke ordening gekregen. Bindende uitspraken wat betreft het ruimtelijk beleid van de rijksoverheid zijn vastgelegd in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Ruimte. Deze regels hebben geen betrekking op kleinschalige plannen zoals de aanleg van een passantenhaven of het creëren van enige extra aanleg-/afmeergelegenheid van bewoners in Workum.

3.2

Provinciaal beleid

3.2.1

Plannen en projecten

Streekplan Fryslân 2007

Op 13 december 2006 is door Provinciale Staten het “*Streekplan Fryslân 2007: Om de kwaliteit fan de romte*” vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Provinciale Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Het streekplan vormt de basis van het provinciale beleid voor de periode 2006 tot 2016. Centraal in het streekplan staat het begrip ‘ruimtelijke kwaliteit’. Hiermee bedoelt de provincie dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent

ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving. Het planvoornemen is in overeenstemming met het streekplanbeleid.

Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan (2007)

Het hoofddoel van het “*Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan*” (PVVP) is het realiseren van een duurzaam verkeer- en vervoersysteem in Fryslân:

- dat voldoet aan de verplaatsingsbehoefte van inwoners en bezoekers;
- dat voldoet aan de behoefte om goederen te transporteren;
- dat bijdraagt aan de versterking van de economie;
- dat veilig is;
- dat schade aan natuur, landschap en milieu weet te beperken.

Het planvoornemen houdt rekening met het gestelde in het PVVP.

Friese Merenproject (2000-2015)

In 2000 is het “*Friese Merenproject*” gestart dat in 2015 zal aflopen. Doel hiervan is om in alle opzichten een kwaliteitsverbetering in het Friese merengebied te realiseren. In de 1ste fase van het project is veel aandacht besteed aan het opwaarderen van de bevaarbaarheid van waterwegen, aan het graven en verbeteren van waterverbindingen en aan het realiseren of verbeteren van kunstwerken. In de 2de fase van het project wordt nu ingezet op het zo optimaal mogelijk benutten van de investeringen uit fase 1. Dit door toeristen en recreanten aan te trekken om steden en dorpen te bezoeken en meer bestedingen aan de wal te doen. Maatregelenprogramma's die hiertoe in de 2de fase worden getroffen, zijn gericht op de thema's: 1 - grenzeloos varen, 2 - stimuleren van extra bestedingen in de watersportkernen en 3 - ecologie en duurzaamheid.

In het kader van de 2de fase van het Friese Merenproject is het Masterplan voor Workum opgesteld. In dit masterplan is een breed scala aan projecten benoemd die ten doel hebben om de toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de stad te versterken. Eén van deze projecten is de aanleg van de passantenhaven waar het voorliggende planvoornemen mede betrekking op heeft. Op het Masterplan is nader ingegaan in paragraaf 3.3.

Omdat het planvoornemen onderdeel is van de 2de fase van het Friese Merenproject van de Provinsje Fryslân past het binnen de kaders van het provinciale beleid.

3.2.2

Verordeningen

Verordening Romte Fryslân 2014

Door Provinciale Staten is d.d. 25 juni 2014 een herziene versie van de “*Verordening Romte Fryslân 2014*” vastgesteld die per 1 augustus 2014 in werking is

getreden. In de verordening zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Als daaraan niet wordt voldaan, zal de provincie een zienswijze indienen en eventueel een aanwijzing geven als onvoldoende aan die zienswijze tegemoet wordt gekomen. Het streekplanbeleid is in het kader van de verordening voorzien van concrete beleidsregels. In de verordening is onder meer de grens tussen het buitengebied en het stedelijk gebied vastgelegd. In stedelijk gebied bestaat een grotere mate van beleidsvrijheid wat betreft de ruimtelijke ordening dan in het buitengebied. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom en daarmee in het stedelijk gebied. In de verordening zijn geen regels opgenomen die een belemmering vormen voor de uitvoering van het voorliggende planvoornemen.

Ontgrondingenverordening Friesland (1997)

Er is sprake van een ontgronding als het maaiveld wordt verlaagd. De bodem wordt dan door afgraving ontdaan van een grondlaag. Bij ontgronden dient te worden beschikt over een ontgrondingsvergunning, tenzij er een vrijstellingscategorie van toepassing is. In de *“Ontgrondingenverordening Friesland”* (in werking getreden op 1 januari 1997) is in ‘Artikel 2: Uitzonderingen’ aangegeven dat de Ontgrondingenwet niet van toepassing is op tal van werkzaamheden. Gezien het voorliggende planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing kan geen uitzonderingscategorie van toepassing worden verklaard. Voor het graven van de passantenhaven en het aanleggen van de gewenste aanleg-/afmeergelegenheid voor omwonenden is een ontgrondingsvergunning van Provinsje Fryslân vereist.

Vaarwegenverordening Fryslân (2014)

Gemeenten dienen ontwikkelingen die belemmerend zijn voor het functioneren en de verdere ontwikkeling van het vaarwegennet, te voorkomen. Bij de totstandkoming van bestemmingsplannen moet dan ook met de door de provincie gestelde eisen in de *“Vaarwegenverordening Fryslân 2014”* rekening worden gehouden. Voor alle vaarwegen voor de beroeps- en recreatievaart zijn beheerzones vastgelegd waarbinnen in beginsel een verbod voor bouwwerken, houtopstanden en werkzaamheden geldt die het functioneren van de vaarweg zouden kunnen beïnvloeden. De aan het plangebied grenzende Djippe Dolte betreft een provinciale vaarweg van lijst A. Voor dergelijke vaarwegen stelt de provincie eisen aan de profielbreedte van het doorvaarbare water, afhankelijk van de verwachte drukte op de vaarweg. Dit betekent dat er niet zomaar obstakels in het vaarwater kunnen verrijzen. Voor activiteiten binnen de geldende beheers- en bebouwingsvrije zones langs de Djippe Dolte dient ontheffing op grond van de vaarwegenverordening te worden verkregen.

3.3

Gemeentelijk beleid

Ontwikkelvisie gemeente Súdwest-Fryslân (2012)

De “*Ontwikkelvisie gemeente Súdwest-Fryslân*” is op 22 maart 2012 vastgesteld. In deze visie staan de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. De visie vormt een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. De visie maakt duidelijk hoe de gemeente zich naar de toekomst toe wil positioneren, wat de belangrijkste speerpunten zijn en op welke aandachtsgebieden wordt ingezet. De ontwikkelvisie beslaat een periode van tien jaar. Eén van de pijlers van de ontwikkelvisie betreft versterking van de aantrekkingskracht van het gebied voor toeristen. Toerisme draagt bij aan verbindingen tussen stad en platteland en tussen cultuur, natuur, sport, zorg en land- en tuinbouw.

De gemeente ziet het als uitdaging om met strategische partners nieuwe combinaties te vinden die aansluiten bij de veranderende vraag, waarbij tegelijkertijd een gewenste verbetering van de leefomgeving wordt gerealiseerd. De gemeente ziet vooral mogelijkheden in het revitaliseren en verdiepen van het bestaande aanbod. Dit door kwaliteitsverbetering en het slim combineren van het toeristisch aanbod. Het watertoerisme kan worden versterkt door samenwerking met andere vaargebieden (in het bijzonder met gemeente De Friese Meren).

Als koers op bovenstaande visie wil de gemeente ruimte voor kwalitatief hoogwaardig en onderscheidend aanbod bieden. Daarnaast zet de gemeente in op het versterken van de toegangspoorten tot het Friese merengebied in de gemeente en de waterfronten van diverse watersportkernen. In dit kader is voor Workum aangegeven dat de gemeente de ‘poortfunctie’ wil versterken. Daarnaast geldt dat de gemeente wil werken aan kwaliteitsverbetering van boxen, steigers en toiletvoorzieningen. Het voorliggende plan voor onder meer realisatie van een passantenhaven met een toiletgebouw in het historisch hart van Workum past uitstekend binnen de doelstellingen van de ontwikkelvisie.

Erfgoedvisie (2012) en Erfgoednota (2013)

Met het vaststellen van de “*Erfgoedvisie Silhouet*” (juni 2012) heeft de gemeente haar visie en missie op behoud en ontwikkeling van het erfgoed vastgesteld. De gemeente stelt zich hierbij ten doel om het culturele erfgoed op een evenwichtige, en duurzame manier in stand te houden en draagvlak hiervoor te ontwikkelen. Op basis van deze visie is de “*Erfgoednota gemeente SWF 2013-2016: De basis op orde*” opgesteld (januari 2013). Een belangrijk speerpunt van de nota is dat de basis op orde wordt gebracht. Dit betekent dat de gemeentelijke organisatie haar kerntaken op het gebied van erfgoed zorgvuldig gaat uitvoeren. Het is namelijk een wettelijke taak voor gemeenten om te komen tot een zorgvuldige planbehandeling en besluitvorming wat betreft cultuurhistorie.

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat gemeenten vanaf 1 januari 2012 in hun ruimtelijke plannen rekening moeten houden met aanwezige cultuurhistorische waarden. Dit was al verplicht voor archeologie. Met de Erfgoednota is het gemeentelijk erfgoedbeleid hierop aangepast. Zo gaat de gemeente bij de bescherming van archeologische (verwachtings)waarden in ruimtelijke plannen nu formeel uit van de gemeentelijke FAMKE (Frieze Archeologische Monumentenkaart Extra), een uitsnede van de provinciale FAMKE. Voor de bekende en de te verwachten cultuurhistorische waarden gaat de gemeente uit van de provinciale cultuurhistorische kaart (CHK). De kaart is daarmee onderlegger voor het in de erfgoednota geformuleerde beleid. Echter, niet alle waarden aangegeven op deze kaart kunnen bij voorbaat behouden blijven, hier zal een gemeentelijke afweging aan te pas komen. In de erfgoednota is verder uiteengezet hoe in het kader van ruimtelijke plannen omgegaan dient te worden met het erfgoed. In het kader van voorliggende ruimtelijke onderbouwing is daarmee rekening gehouden.

Masterplan Workum (2012)

Het “Masterplan Workum” is opgesteld in het kader van het Friese Merenproject. Gemeente en Provinsje Fryslân hebben samengewerkt bij de uitwerking van het masterplan. Doel van dit plan is om de functie van Workum als ‘stad van kunst en cultuur’ te versterken.

Figuur 5. Kaartuitsnede Masterplan Workum (plangebied globaal in paars aangegeven)

Eén van de vijf hoofddoelstellingen is het verbeteren van de passantenaccommodatie (inclusief voorzieningen) voor watersporters in de historische stad Workum, op een zodanige wijze dat:

- de passantenligplaatsen de recreant en toerist daadwerkelijk de cultuur-historische sfeer van Workum doen laten proeven;
- de passantenligplaatsen dichtbij het culturele hart liggen, maar ook dichtbij de winkels en horeca, zodat de economie van Workum meer gaat profiteren van de watersporter dan tot nu toe;
- met de realisatie van de nieuwe passantenaccommodatie minder fraaie delen van de historische stad worden verbeterd.

Voorgaande wordt onder meer bereikt door accommodaties voor watersport-toeristen bij het centrum van de stad te creëren, zoals de passantenhaven waarop het voorliggende plan grotendeels betrekking heeft. Figuur 5 geeft inzicht in de doelen die in het masterplan zijn opgenomen.

Milieu - en omgevingsaspecten

4.1

Geluidhinder

Wet- en regelgeving

De Wet geluidhinder (Wgh) is er op gericht om geluidhinder van wegverkeerslawaaï, spoorweglawaaï en industrielawaaï te voorkomen en te beperken. De Wgh bepaalt dat de ‘geluidsbelasting’ op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm die als voorkeursgrenswaarde wordt aangeduid. Industrielawaaï en spoorweglawaaï spelen geen rol in en in de directe omgeving van het plangebied. Wat betreft wegverkeerslawaaï richt de Wgh zich op zoneringsplichtige wegen. Elke weg heeft in principe een zone, behoudens wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur.

Onderzoek

Een havenvoorziening is geen geluidsgevoelig object als bedoeld in de Wgh. In dit kader geldt geen verplichting voor een akoestisch onderzoek voor het planvoornemen. Rondom het plangebied geldt verder een verkeersregime van 30 km/uur in het kader van Duurzaam Veilig. Dit houdt in dat er dientengevolge geen geluidszones van wegen aanwezig zijn waar een wettelijke verplichting van akoestisch onderzoek voor geldt. Daarnaast zal de passantenhaven voornamelijk worden benut door watersporters; dit heeft nauwelijks verkeer over de weg tot gevolg. Met het planvoornemen wordt eveneens voorzien in enige aanleggelegenheid voor omwonenden; ook dit leidt op voorhand niet tot een extra verkeersaantrekkende werking van het gebied. Wat betreft de passantenhaven moet tevens worden bedacht dat het vertrek van De Klameare als zijnde een cultureel centrum tot aanzienlijk minder verkeer in de directe omgeving van het plangebied zal leiden. Gelet hierop wordt het planvoornemen niet van dien aard geacht dat verkeersstromen in belangrijke mate zullen wijzigen, waardoor de geluidsbelasting op woningen in de omgeving ook in belangrijke mate zou kunnen wijzigen. Ook in dit licht van een goede ruimtelijke ordening bezien is geen akoestisch onderzoek voor het planvoornemen nodig.

Voor het overige wat betreft eventuele hinder van de geprojecteerde havenvoorzieningen wordt op deze plaats verwezen naar paragraaf 4.8 handelend omtrent milieuzonering. Hierin is nader ingegaan op milieuthematiek vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening, alsook uitgevoerd onderzoek naar de geluiduitstraling van de passantenhaven naar de omgeving.

Conclusie

Gelet op voorgaande is geen akoestisch onderzoek in het kader van de Wgh voor het planvoornemen noodzakelijk. De uitvoerbaarheid van de plannen wordt niet door geluidhinder vanwege wegverkeerslawaaï belemmerd.

4.2

Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, of die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Onderzoek

De realisatie van de passantenhaven op de plek van De Klameare leidt in vergelijking met de bestaande situatie naar verwachting tot minder verkeersbewegingen. Dit terwijl in de praktijk op basis van de uitgangspunten van de Wet milieubeheer (Wm) pas gevolgen voor de luchtkwaliteit zijn te verwachten als er tenminste circa 1.400 extra verkeersbewegingen plaatsvinden. Dit is in geen geval aannemelijk voor het plangebied aan De Klameare, alsook het plangebied aan de Stedspolle ten behoeve van het realiseren van enige kleinschalige aanleggelegenheid voor omwonenden.

Conclusie

Het planvoornemen wordt niet door de wettelijk gestelde eisen wat betreft het aspect luchtkwaliteit belemmerd.

4.3

Externe veiligheid

Wet- en regelgeving

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen.

Onderzoek

In het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft de Provinsje Fryslân een zogenoemde risicokaart¹ ontwikkeld. Op de risicokaart staan verschillende risico-ontvangers en risicobronnen aangegeven. Voor het planvoornemen is op de risicokaart nagegaan of er ook aandachtspunten op het vlak van de externe veiligheid aanwezig zijn. Hieruit blijkt dat zich in de directe omgeving geen risicobronnen bevinden die van invloed kunnen zijn op het plangebied. Dit blijkt ook uit het ter plaatse geldende bestemmingsplan. Ook bevinden zich in of in de omgeving van het plangebied geen ondergrondse of bovengrondse transportroutes voor gevaarlijke stoffen of leidt het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg of het spoor tot externe veiligheidsrisico's.

Conclusie

Het planvoornemen van voorliggende ruimtelijke onderbouwing wordt niet belemmerd door het aspect externe veiligheid.

4.4

Water

Wet- en regelgeving

Op grond van artikel 3.1.1 Bro is de watertoets verplicht voor ruimtelijke plannen. In een hierover op te nemen paragraaf dient te worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie. In die paragraaf dient uiteengezet te worden of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenoemde watertoets: *“het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten”*.

Onderzoek / Wateradvies

Voor deze ruimtelijke onderbouwing is op 23 april 2014 een digitale watertoets aangevraagd bij Wetterskip Fryslân. Op basis van de aangeleverde gegevens is met de digitale watertoets geconstateerd dat het planvoornemen een zodanige invloed op de waterhuishouding heeft (vanwege het aanleggen van nieuw water) dat een normale procedure dient te worden gevoerd. In de normale procedure stelt Wetterskip Fryslân een advies op waarbij wordt ingegaan op de aspecten die vanuit oogpunt van water bezien van belang zijn bij ruimtelijke plannen.

Per brief van 26 mei 2014 is door Wetterskip Fryslân op het planvoornemen gereageerd middels het afgeven van het wateradvies. Het wateradvies is in

¹ Benaderbaar via www.risicokaart.nl

bijlage 1 van deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen en richt zich op de thema's 'voldoende' en 'schoon'. Kort gezegd betreft de advisering:

Voldoende

DROOGLEGGING

Het plangebied ligt vrij voor de boezem waardoor rekening moet worden gehouden met hoogwater in het kader van regionale wateroverlast. Geadviseerd wordt een minimale aanleghoogte van +0,18 m NAP in geval van verharding en bebouwing zonder kruipruimte te hanteren. Voor bebouwing met kruipruimte geldt een minimale aanleghoogte van +0,58 m NAP. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte van het terrein is tussen de +0,50 m NAP en +0,85 m NAP.

TOENAME VERHARD OPPERVLAK

Er vindt geen toename van verhard oppervlak plaats aangezien door de aanleg van de passantenhaven en aanleggelegenheid voor omwonenden extra oppervlaktewater wordt aangelegd waardoor de capaciteit in de boezem toeneemt.

Schoon

AFVALWATER- EN REGEN- WATERSYSTEEM / WATER- KWALITEIT

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regen- en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren. Wat betreft het voorliggende planvoornemen kan het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak worden geloosd op het oppervlaktewater wanneer sprake is van een emissievrije bouwwijze en onderhoudstechniek in het plangebied. Daarnaast dient milieuvriendelijk en duurzaam materiaal toegepast te worden.

UITBREIDING VAN HET RIOOLSTELSEL

Mogelijkerwijs wordt het rioolstelsel vanwege het planvoornemen uitgebreid. Wijzigingen aan het rioolstelsel van het betreffende rioleringsgebied dienen aan Wetterskip Fryslân doorgegeven te worden.

Vervolg

WATERWET

Voor alle ingrepen met betrekking tot het watersysteem, waaronder het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het aanbrengen van een wijziging in de waterhuishouding, moet tijdig een vergunning worden aangevraagd of een melding worden ingediend in het kader van de Waterwet.

PROCEDURE

Wetterskip Fryslân gaat er van uit dat de in de watertoets vermelde adviezen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wanneer dit het geval is ziet Wetterskip Fryslân met betrekking tot het planvoornemen geen waterhuishoudkundige bezwaren en wordt dan ook een positief wateradvies afgegeven en kan de watertoetsprocedure daarmee als afgerond worden beschouwd.

Conclusie

Het waterbelang wordt zo veel als mogelijk in de verdere planvorming betrokken. Dienaangaande gelden geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van de plannen met betrekking tot het wateraspect.

4.5

Erfgoed

Wet- en regelgeving

De belangrijkste wettelijke basis voor het behoud van het erfgoed is de Monumentenwet 1988 (Monw) die ter implementatie van het Verdrag van Malta is gewijzigd. De kern van de Monw is dat, wanneer de bodem wordt verstoord, archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ).

De Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft op 1 januari 2012 tot een wijziging van het Bro geleid. Ieder ruimtelijk plan dient nu tevens een analyse van cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Zover hier sprake van is, dient daarnaast aangegeven te worden op welke wijze met de mogelijk in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden rekening is gehouden. Hierbij dient tevens de historische (steden)bouwkunde en historische geografie te worden meegenomen in de belangenafweging. Aangegeven dient te worden welke conclusies aan de geanalyseerde waarden worden verbonden en op welke wijze deze zijn geborgd in het plan.

Conform de gemeentelijke erfgoedvisie en -nota (zie paragraaf 3.3) wordt uitgegaan van de Cultuur-Historische Kaart (CHK) van de Provincie Fryslân, waar ook de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) deel van uit maakt. Op deze kaarten is informatie opgenomen over archeologische en cultuurhistorische waarden. Daarnaast is gebruik gemaakt van het document “Grutsk op ‘e Romte” waarin de kernkwaliteiten van het cultuurhistorisch erfgoed en het landschap in Friesland beschreven staan.

TOETSINGSKADER
EN BELEID

4.5.1

Archeologie

Onderzoek

De FAMKE² in de CHK van de Provincie Fryslân biedt voor de gehele provincie per locatie informatie wat de bekende als wel de te verwachten archeologische waarden zijn. Daarbij worden twee verschillende onderzoeksperiodes onderscheiden, te weten de perioden steentijd-bronstijd en ijzertijd-middeleeuwen.

Voor de periode steentijd-bronstijd ligt het oostelijke deel van plangebied in een zone waar archeologisch onderzoek wordt aanbevolen bij ingrepen van meer dan 500 m² (karterend onderzoek 1). Daarbij moeten minimaal 12 boringen per hectare plaatsvinden. Het westelijke deel ligt in het gebied met een aanbeveling voor archeologisch onderzoek bij ingrepen groter dan 5.000 m² (karterend onderzoek 3).

² Benaderbaar via <http://www.fryslan.nl/famke>.

Voor de periode ijzertijd-middeleeuwen geldt voor het historische centrum van Workum dat moet worden gestreefd naar behoud. Alleen als bestaande bebouwing verdwijnt en wordt vervangen door minder dan 50 m² aan nieuwe bebouwing kan archeologisch onderzoek achterwege blijven.

Figuur 7. FAMKE (links: steentijd-bronstijd, rechts: ijzertijd-middeleeuwen) (bron: Provinsje Fryslân, 2014)

Omdat ter plaatse van de passantenhaven een grotere ingreep plaatsvindt dan 500 m² respectievelijk 50 m², alsook een grotere ingreep dan 50 m² ten behoeve van de aanleg-/afmeerkade voor omwonenden in het westelijke deel, en er bovendien grond wordt afgegraven, geldt voor beide onderzoeksperioden dat nader archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Inventariserende archeologisch veldonderzoeken

OOSTELIJKE DEEL:
DE KLAMEARE

In verband met mogelijke archeologische waarden in het plangebied is door Grontmij (in combinatie met een milieukundig bodemonderzoek) inventariserend archeologisch veldonderzoek verricht. De resultaten hiervan zijn neergelegd in de rapportage “*Klameare te Workum: archeologisch en milieukundig onderzoek*” (Grontmij Nederland B.V., 24 april 2014, projectnummer 331920) die als separate bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen.

Uit de rapportering met betrekking tot archeologie blijkt dat het gebied binnen de historische kern van Workum vanaf de 9de eeuw bewoond is geweest. Ter plaatse van het plangebied is vanaf de 19de eeuw omgrachte bebouwing geweest. Bij het onderzoek zijn baksteenresten aangetroffen, waarschijnlijk restanten van de funderingen. In het licht hiervan is aanbevolen om nader proefsleuvenonderzoek uit te voeren ter plaatse van de baksteenresten en de werkzaamheden van de plaatselijke grachtdemping onder archeologische begeleiding te laten uitvoeren. Alleen de bovenste 45 cm van de grond kan vanuit archeologisch perspectief worden vrijgegeven. Op basis van het onderzoek is verder gebleken dat de kans op vondsten uit de steentijd klein is omdat de dekzandlaag zich op grote diepte bevindt. De mogelijkheden voor bewoning waren daardoor waarschijnlijk uiterst beperkt.

WESTELIJKE DEEL:
STEDSPOLLE

Voor het westelijke deel van het plangebied aan de Stedspolle is in 2014 eveneens een archeologisch vooronderzoek alsook milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd (tegelijkertijd met dat ter plaatse van De Klameare en ook door

Grontmij). De resultaten hiervan zijn neergelegd in de rapportage “*Stedspôle te Workum: archeologisch en milieukundig onderzoek*” (Grontmij Nederland B.V., 24 april 2014, projectnummer 331920) die eveneens als afzonderlijke bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is gevoegd.

Voor de oostelijke helft van de Stedspolle is in de onderzoeksrapportage bij daadwerkelijke bodemingrepen een archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Dit omdat hier aanwijzingen zijn aangetroffen voor de aanwezigheid van een antropogene laag, een mogelijk dijkje en een grachtdemping. Daarnaast zijn er nog een aantal boringen met losse indicatoren, die zich mogelijk ook in secundaire context kunnen bevinden (opbaggering).

Vervolg

Op basis van proefsleuvenonderzoek op het oostelijke perceel van het oostelijke deel van het plangebied betreffende De Klameare kan worden gezien of en welke voorwaarden er verbonden moeten worden aan de uiteindelijke omgevingsvergunning. Voor het aanbevolen proefsleuvenonderzoek is een Programma van Eisen (PvE) opgesteld. Het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek zal aan de hand hiervan door een hiertoe gecertificeerd onderzoeksbureau plaatsvinden. Wanneer uit het aanvullend archeologisch onderzoek blijkt dat archeologische waarden niet in situ kunnen worden bewaard, dan zal dit ex situ plaatsvinden.

OOSTELIJKE DEEL:
DE KLAMEARE

Op het oostelijke perceel van het westelijke deel van het plangebied betreffende de Stedspolle zijn bodemingrepen voorgenomen ten behoeve van het creëren van een aanlegsteiger en een verbreding van de watergang. Het is door fysieke belemmeringen, doordat de strook te ontgraven gebied direct grenst aan water, niet mogelijk om een adequaat proefsleuvenonderzoek of begeleiding uit te voeren (nat ontgraven). Bij de graafwerkzaamheden blijven de boringen met belangrijke indicatoren (antropogene laag, grachtvulling en dijkje) vooralsnog buiten schot. De overige boringen met indicatoren bevinden zich vermoedelijk in secundaire context (opbaggering), gezien het ontbreken van een herkenbare antropogene laag. Op grond hiervan is door de gemeente besloten de rand van het oostelijk perceel vrij te geven ten behoeve van de grondwerkzaamheden.

WESTELIJKE DEEL:
STEDSPOLLE

Conclusie

Alle benodigde maatregelen zullen worden getroffen om de uitvoerbaarheid van het planvoornemen uit oogpunt van archeologie te waarborgen. Gelet hierop kunnen de plannen wat betreft het archeologisch aspect dan ook doorgang vinden.

4.5.2

Cultuurhistorie

Onderzoek

Op de CHK van de Provinsje Fryslân is informatie opgenomen over cultuurhistorische waarden. Hieruit blijkt dat het plangebied geheel binnen het beschermd stadsgezicht van Workum ligt. Uit het kaartfragment van de CHK in figuur 8 (zonder weergave van het beschermd stadsgezicht) blijkt dat in het plangebied verder geen sprake is van cultuurhistorische waarden, maar dat in de omgeving wel verschillende cultuurhistorische elementen aanwezig zijn betreffende rijksmonumentale bebouwing (zoals de Sint Gertrudiskerk en diverse woonhuizen), de locatie van het voormalig klooster Marienacker (bruin vlak), een boerderijplaats (roze vlak), een zuivelfabriek (wit) en een historische waterloop (de Djippe Dolte).

Het westelijke als wel het oostelijke deel van het plangebied omvat geen cultuurhistorisch waardevolle elementen. De realisatie van de passantenhaven heeft dan ook geen effecten voor de cultuurhistorische waarden in de omgeving. Door de aanleg van de passantenhaven nabij gebieden van cultuurhistorische waarde draagt de haven verder bij aan de toeristische aantrekkingskracht van de stad. De passantenhaven gaat niet ten koste van het beschermd stadsgezicht: de bebouwing van De Klameare had in dit kader immers ook geen toegevoegde waarde.

Figuur 8. Kaartfragment CHK2
(bron: Provinsje Fryslân, 2014)

Conclusie

Vanuit oogpunt van cultuurhistorie mag het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing uitvoerbaar worden geacht.

4.6

Bodem

Wet- en regelgeving

In het Bro is bepaald dat in de toelichting op een ruimtelijk plan inzicht verkregen moet worden in de uitvoerbaarheid van het plan. Dit betekent dat er onder meer inzicht verkregen moet worden in de noodzakelijke financiële investering in een (mogelijk noodzakelijke) bodemsanering. Een onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is derhalve onderdeel van de onderzoeksverplichting bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan. Uitgangspunt ten aanzien van de bodemkwaliteit is dat deze bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zodanig goed moet zijn dat er geen risico's voor de volksgezondheid bestaan bij het gebruik van het plangebied voor wonen of een andere functie.

Om er zeker van te zijn dat er geen sprake is van ernstige bodemverontreiniging voordat met grondverzet vanwege het planvoornemen wordt begonnen, is het in het kader van het traject voor het verkrijgen van omgevingsvergunning noodzakelijk dat ter plaatse van het plangebied een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd wordt, conform de NEN 5740. Dit onderzoek dient voorafgaand aan de werkzaamheden ten behoeve van het planvoornemen plaats te vinden. Het uitvoeren van het bodemonderzoek is een voorwaarde waaraan voldaan moet worden voor omgevingsvergunning verleend kan worden. Indien de grond vervuild blijkt, heeft dit consequenties voor de wijze van verwerken in of afvoeren uit het plangebied.

Onderzoek

Bodemloket

Op de kaart van het Bodemloket³ is zoveel mogelijk informatie verzameld over de kwaliteit van de bodem. Het bodemloket biedt informatie over bodemonderzoeken en -saneringen die zijn uitgevoerd. Ook is er informatie opgenomen over bedrijven of terreinen waar 'verdachte' werkzaamheden hebben plaatsgevonden die mogelijk bodemverontreiniging hebben veroorzaakt en waar mogelijk bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. In figuur 9 is het kaartfragment voor beide delen van het plangebied van de bodemkaart opgenomen.

Op basis van het bodemloket kan worden geconstateerd dat een groot deel van het plangebied aan de oostelijke zijde is gesaneerd. Daarnaast is in het verleden in delen van het plangebied onderzoek uitgevoerd waar geen vervolgonderzoek of sanering noodzakelijk werd geacht. Dit houdt in dat deze gronden geen werkvoorraad voor Provinsje Fryslân vormen in het kader van het afwerken van spoedlocaties voor bodemsanering. Evenwel kan altijd nog sprake zijn van een ernstige bodemverontreiniging die mogelijk gesaneerd moet worden.

³ Benaderbaar via www.bodemloket.nl

Figuur 9. Fragment bodemkaart (Bron: Bodemloket, 2014)

Van de oostelijke zijde van het oostelijke deel van het plangebied is bij het bodemloket geen informatie over de milieuhygiënische kwaliteit van de betrokken gronden beschikbaar. Planologisch bestaan er ter plaatse van deze gronden vooralsnog geen bodemkundige bezwaren tegen de voorgenomen plannen. Omdat grond wordt ontgraven en afgevoerd, waarbij rekening gehouden dient te worden met het eventueel werken in en het mogelijkserwijs afvoeren van verontreinigde grond, mede in het kader van de aan te vragen ontgrondingsvergunning, is nader onderzoek naar de kwaliteit van de bodem noodzakelijk.

Bodemkwaliteitskaart en bodembeheernota Zuidwest Fryslân
Vanaf begin 2013 is voor het gehele gemeentelijk grondgebied van de gemeente Súdwest-Fryslân een bodemkwaliteitskaart met bijbehorende bodembeheernota van kracht. Deze bodemkwaliteitskaart en nota is in samenwerking met de gemeente De Friese Meren opgesteld. Op de bodemkwaliteitskaart is de actuele bodemkwaliteit van beide gemeenten onderscheiden naar verschillende deelgebieden (zones van vergelijkbare kwaliteit). Het plangebied blijkt in de zone 'industrie' te liggen.

Milieukundige bodemonderzoeken

OOSTELIJKE DEEL:
DE KLAMEARE

Om de actuele milieuhygiënische bodemkwaliteit in het oostelijke deel van het plangebied vast te stellen is milieukundig bodemonderzoek door Grontmij (in combinatie met het inventariserend archeologisch veldonderzoek) verricht. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de rapportage "*Klameare te Workum: archeologisch en milieukundig onderzoek*" (Grontmij Nederland B.V., 24 april 2014, projectnummer 331920) die als separate bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. Uit de resultaten van veld- en laboratoriumonderzoek is het volgende gebleken:

- De grond is op de meeste plaatsen puinhoudend, variërend van zwak tot uiterst puinhoudend. De gehalten aan metalen in de onderzochte

monsters zijn maximaal licht verhoogt. Ook PAK is overwegend in een licht verhoogd gehalte aangetroffen. Bij één boring (WO78) langs de insteekhaven nabij de ingang van De Klameare is een sterk verhoogd PAK-gehalte aangetroffen.

- Asbesthoudend materiaal is niet in de grond aangetroffen.
- Cyanide is in twee van de vier grondmonsters aangetroffen. Het betreft een licht verhoogd gehalte. In het slib en het grondwater is cyanide niet verhoogd aangetroffen.
- Het slib is licht verontreinigd en toepasbaar als industrie op landbodem en als klasse A voor toepassing onder water. Tevens voldoet het slib aan de lokale maximale waarden voor aangewezen zandwinputten in Friesland.
- Het grondwater is niet verontreinigd met de onderzochte stoffen.

Op grond van de onderzoeksresultaten wordt aanbevolen om de sterke PAK-verontreiniging langs de insteekhaven af te perken om te kunnen beoordelen of hier sprake is van een ernstige verontreiniging. Mogelijk behoorde betreffend gedeelte in het verleden tot de insteekhaven. Voor de overige vrijkomende grond wordt geadviseerd om een partijkeuring uit te voeren. In verband met mogelijke ingrepen in de waterbodem dient een melding bij Wetterskip Fryslân te worden gedaan.

In 2014 is eveneens milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd (tegelijkertijd met dat ter plaatse van De Klamaere en ook door Grontmij) om de actuele milieuhygiënische bodemkwaliteit in het westelijke deel van het plangebied vast te stellen. De resultaten hiervan zijn neergelegd in de rapportage *“Stedspôle te Workum: archeologisch en milieukundig onderzoek” (Grontmij Nederland B.V., 24 april 2014, projectnummer 331920)* die eveneens als afzonderlijke bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is gevoegd. Uit de resultaten van veld- en laboratoriumonderzoek is het voor het oostelijke deel van de Stedspolle het volgende gebleken:

WESTELIJKE DEEL:
STEDSPOLLE

- De grond is op de meeste plaatsen puinhoudend, variërend van zwak puinhoudend op het zuidoostelijk deel tot uiterst puinhoudend (bovengrond) op het noordwestelijk deel. De aan getroffen gehalten in de onderzochte monsters zijn, met uitzondering van een slibhoudend monster, maximaal licht verhoogd;
- Het sterk slibhoudende monster afkomstig van nabij de watergang is sterk verontreinigd met PAK en lood;
- Cyanide is in grond, slib en grondwater niet verhoogd aangetroffen;
- Asbesthoudend materiaal is in de grond niet aangetroffen;
- Het slib is licht verontreinigd en niet toepasbaar op land en als klasse B onder water. Voor eventueel vrijkomend slib geldt dat het toepasbaar is in een grootschalige bodemtoepassing gehalte minerale olie < 2000 mg/kgds) en het voldoet daarnaast aan de lokale maximale waarden voor aangewezen zandwinputten in Friesland;
- Het grondwater is niet verontreinigd met de onderzochte stoffen.

Op grond van de onderzoeksresultaten in het gehele gebied zijn enkele aanbevelingen gedaan voor de afperking van enkele locaties om te kunnen beoordelen of er ter plaatse ook daadwerkelijk sprake is van een ernstige verontreiniging. Deze aangewezen gronden hebben geen betrekking op het plangebied van het nu voorliggende planvoornemen. Derhalve kan worden geconcludeerd dat de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem het planvoornemen van het verbreden van een watergang en aanbrengen van een steiger aan de Stedspolle niet in de weg staat. Wel geldt ook hier dat voor de ingrepen in de waterbodem een melding bij Wetterskip Fryslân nodig is.

Vervolg / Conclusie

Vorengenoemde maatregelen zullen voor zover noodzakelijk door de gemeente in aanloop naar en bij de uitvoering van de plannen worden geëffectueerd. Op basis hiervan mag er van worden uitgegaan dat, mits zorgvuldig wordt omgegaan met de af te graven grond, de bodemkwaliteit de uitvoering van het planvoornemen niet in de weg zal staan.

4.7

Ecologie

Wet- en regelgeving

In het kader van de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen is het van belang om aandacht te besteden aan beschermde natuurwaarden. De effecten op natuurwaarden dienen te worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Ffw) en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998), de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de Verordening Romte Fryslân 2014.

FLORA- EN FAUNAWET

De Ffw is gericht op het beschermen en het behouden van de goede staat van instandhouding van in het wild levende plant- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Uitgangspunt hierbij is het zogenoemde “nee, tenzij”-principe. Dit betekent dat werkzaamheden en dergelijke in beginsel niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hier op grond van een vrijstelling of ontheffing van worden afgeweken. In de Ffw is onder andere bepaald dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten te handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en fauna, gedwongen is dergelijk handelen of nalaten achterwege te laten. Dit voor zover dit in redelijkheid van hem kan worden gevraagd. Diegene moet alle maatregelen nemen die in redelijkheid van hem kunnen worden gevraagd om die nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

NATUURBESCHERMINGSWET 1998

De Nbw 1998 is gericht op het beschermen van (natuur)gebieden. Deze natuurgebieden betreffen onder andere de zogenoemde Speciale Beschermingzones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Samen worden

deze gebieden aangeduid als het Natura 2000-netwerk. Voor de bescherming van deze natuurgebieden is in de Nbw 1998 uitgebreide wet- en regelgeving opgenomen.

De SVIR is een structuurvisie van de rijksoverheid die ingaat op het beleid en ambities omtrent ruimtelijke vraagstukken, zoals de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), in Nederland. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014.

ECOLOGISCHE
HOOFDSTRUCTUUR

Vanuit het provinciaal natuurbeleid wordt buiten de EHS-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

NATUUR
BUITEN DE EHS

4.7.1

Soortenbescherming

Onderzoek

Door Project- en Adviesbureau Van den Brink heeft onder meer voor het plangebied een inventarisatie van natuurwaarden in het kader van de soortenbescherming plaatsgevonden. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de rapportage “Quick Scan Flora- en faunawet” (Van den Brink, Ecologie & Milieu, 8 juli 2013) die als separate bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen.

In het onderzoek is wat betreft de gebiedsbeschrijving van het oostelijke deel van het plangebied, ‘Gebouw Klameare (Skil 6a) - locatie jachthaven’ gesteld dat deze vanuit ecologisch oogpunt weinig interessant is. Het grootste deel van het perceel is bebouwd of er is verharding. Alleen aan de waterkant is een grasveld met daarop enkele bomen. De watergang waaraan de jachthaven is voorzien, heeft laag liggende oevers met rietbegroeiing en algemeen voorkomende plantensoorten van rijkere natte milieus. Mogelijk wordt de rietkraag en oeverbegroeiing gebruikt als broedplaats van water- en/of rietvogels. De watergang kan een plek zijn waar vissoorten als de modderkruiper voorkomen. De soortenrijkheid in het plangebied is echter beperkt en bestaat hoofdzakelijk uit meer algemeen voorkomende soorten.

OOSTELIJKE DEEL:
DE KLAMEARE

Het ecologisch inventariserend onderzoek is in het plangebied met name op het voorkomen van vleermuizen in het gebouwencomplex van De Klameare geconcentreerd. Geconcludeerd is dat vrijwel kan worden uitgesloten dat zich in het gebouw vleermuizen bevinden. In het gebied werd verder geen beschermde flora en fauna aangetroffen.

Wat betreft het westelijke deel van het plangebied is het onder ‘Watergangen Diepe Dolte’ in het onderzoeksrapport gestelde relevant. De betrokken gron-

WESTELIJKE DEEL:
STEDSPOLLE

den bestaan uit weiland en water. De watergang blijft in stand, maar wordt verbreed door het vergraven van de bestaande oever. Wat betreft natuurwaarden is de watergang en vooral de oever van belang als leefgebied voor diverse water- en/of rietvogels. Tevens kunnen in de modderige bodem vissoorten voorkomen als de modderkruiper. De bestaande vegetatie en een deel van de waterbodem worden door de ingreep aangetast.

De samenvattende conclusies en aanbevelingen die uit de ecologische inventarisatie voor het plangebied naar voren komen zijn de volgende:

- De sloop van het pand De Klameare leidt niet tot een kans op overtreding van de Ffw. Vanuit het voorzorgbeginsel wordt wel aanbevolen om de sloop van het pand in de winterperiode uit te voeren.
- De realisatie van een jachthaven zal op zich ook niet leiden tot een overtreding van de Ffw. Er bestaat echter een kans dat de graafwerkzaamheden voor de aanleg van de jachthaven wel kunnen leiden tot schade aan eventueel voorkomende beschermde vissoorten (kleine en/of grote modderkruiper) c.q. een kans dat de gunstige staat van instandhouding in het geding komt. Om dit uit te sluiten bestaan twee mogelijkheden:
 1. Het uitvoeren van nader onderzoek (visonderzoek) om te bepalen of deze vissoorten op of nabij de locatie voorkomen. Indien dit het geval is dan zullen er (mitigerende) maatregelen genomen moeten worden om schade aan deze vissoorten te voorkomen en te garanderen dat de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt.
 2. Preventief uitvoeren van (mitigerende) maatregelen waarbij, ondanks dat niet zeker is dat deze vissoorten wel of niet in het gebied voorkomen, zodanige maatregelen worden genomen dat uit voorzorgbeginsel al kan worden uitgesloten dat deze vissoorten op enige manier schade ondervinden en dat te allen tijde zeker is dat de gunstige staat van instandhouding niet kan worden aangetast.
- Aanbevolen wordt om de werkzaamheden op en rond de watergangen, inclusief de graafwerkzaamheden te laten uitvoeren conform een vastgestelde gedragscode inclusief een ecologisch protocol.
- De verbreding van watergangen zal leiden tot aantasting van aanwezige rietkragen/oeverbegroeiing die geschikt is en wordt gebruikt als broedplaats voor diverse vogelsoorten. Het aantasten van de rietkraag kan derhalve alleen plaatsvinden buiten het broedseizoen. Veiligheidshalve dient daarom een broedseizoen van 1 maart t/m 31 juli te worden aangehouden.

Conclusie

Met inachtneming van bovenomschreven aanbevelingen mag het planvoornemen uit oogpunt van de Ffw uitvoerbaar worden verondersteld.

4.7.2

Gebiedsbescherming

Onderzoek

Conform artikel 19j van de Nbw 1998 dient een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een projectbesluit rekening te houden met de gevolgen die het plan kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Bij de inwerkingtreding van de Wabo moet projectbesluit gelezen worden als een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van 2.12, eerste lid, onder a, onder 3, van de Wabo van het bestemmingsplan (of beheersverordening) wordt afgeweken. In het kader van de Nbw 1998 is het daarnaast relevant dat het beschermingsregime een externe werking kent.

Het plangebied ligt niet in en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer', dat gelegen is op ongeveer 2,2 kilometer afstand ten westen van het plangebied. Dit beschermde gebied is in 2010 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. In het aanwijzingsbesluit staan de begrenzing en de instandhoudingsdoelen. Voor het gebied is nog geen beheerplan vastgesteld. Verder ligt op een afstand van ongeveer 3,3 km ten oosten van het plangebied het Natura 2000-gebied 'Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving'. Dit beschermde gebied is eveneens in 2010 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Begin 2014 is voor dit Natura 2000-gebied een ontwerpbeheerplan vastgesteld ('Merengebied').

Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met beschermde gebieden. Wel verblijven meervleermuizen in de zomerperiode in gebouwen te Workum. Voor meervleermuis zijn de twee hierboven genoemde beschermde gebieden aangewezen als foerageergebied. De watergang de Djippe Dolte is in potentie geschikt als vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied. Uit de "*Quick Scan Flora- en faunawet*" (Van den Brink, Ecologie & Milieu, 8 juli 2013) blijkt echter dat er geen aanduidingen zijn dat het te slopen gebouw wordt gebruikt als verblijfplaats door vleermuizen en is er ook geen aanleiding om aan te nemen dat het gebouw en de omgeving van betekenis als foerageergebied, vliegroute en/of migratieroute.

Het plangebied ligt verder niet op en grenst niet aan gronden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als EHS of Natuur buiten de EHS. Dergelijke gebieden liggen op een geruime afstand.

Conclusie

Gezien de terreinomstandigheden en ligging van het plangebied en de aard van de ontwikkeling worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden verwacht. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Nbw 1998 nodig en het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid. Het planvoornemen mag uit oogpunt

van de Nbw 1998 en de Verordening Romte Fryslân 2014 uitvoerbaar worden verondersteld.

4.8

Milieu zoning

Wet- en regelgeving

Milieubelastende functies kunnen in de directe omgeving van gevoelige functies hinder veroorzaken. De Wro hanteert als uitgangspunt dat een goede ruimtelijke ordening dien te worden gewaarborgd. In dit kader is onderzoek naar een voldoende afstand tussen bedrijfsmatige activiteiten en woningen noodzakelijk. Hiertoe wordt de richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd, zoals opgenomen in de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Per bedrijfstype zijn voor elk van de aspecten geur, stof, geluid en gevaar minimale afstanden aangegeven. In de meeste gevallen kunnen deze minimale afstanden worden aangehouden tussen een bedrijf en hindergevoelige functies om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootste afstand is bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

In de genoemde VNG-publicatie worden twee omgevingstypen onderscheiden. Bij het omgevingstype 'rustige woonwijk of rustig buitengebied' wordt functiescheiding nagestreefd. Hiertoe worden minimale richtafstanden gehanteerd, waarbij een bepaalde bij een bedrijf of voorziening behorende milieucategorie een zoneringsafstand ten opzichte van hindergevoelige functies inhoudt. Bij het omgevingstype 'gemengd gebied' is sprake van functiemenging. In tegenstelling tot rustige woongebieden zijn in dergelijke levendige gebieden milieubelastende activiteiten op kortere afstand van woningen mogelijk. Hiertoe kan de methodiek worden gehanteerd dat de aangegeven minimale richtafstanden met één afstandsstap worden verkleind (milieucategorie 1 wordt 0, 2 wordt 1, 3.1 wordt 2, et cetera). Een andere methodiek is dat milieubelastende activiteiten onder voorwaarden op kortere afstand van hindergevoelige functies mogelijk worden gemaakt waarbij in gebieden met functiemenging voor veel bedrijven en voorzieningen geen minimale richtafstanden worden gehanteerd, maar wordt gewerkt met een categorie-indeling (A, B of C) waarbij voorwaarden voor de inpassing gelden.

Onderzoek

Een cultureel centrum kan op basis van de VNG-publicatie worden ingedeeld in milieucategorie 2 met een minimale richtafstand tot hindergevoelige bebouwing van 30 m. Voor een 'jachthaven met diverse voorzieningen' geldt milieucategorie 3.1 met hiertoe een minimaal aan te houden afstand van 50 m op basis van het hinderaspect geluid. Een passantenhaven met 14 ligplaatsen en een toiletvoorziening zoals het geval met voorliggend planvoornemen is niet te vergelijken met een complete jachthaven. Daar komt bij dat de passantenha-

ven vooral zal worden bezocht door motorjachten en minder door zeiljachten, in verband met de te passeren (lage) bruggen. Zeiljachten veroorzaken geluid als gevolg van tuigage. Bovendien zal de passantenhaven vooral in het zomerseizoen worden benut en zal deze in een gebied worden gerealiseerd waar reeds sprake is van meerdere functies (gebied met functiemenging). Hierom kan in dit geval al een afstandsstep worden afgetrokken van de aangewezen milieucategorie 3.1 en kan worden uitgegaan van een minimale richtafstand van 30 m tot aan de meest nabij gelegen gevels van hindergevoelige bebouwing in de directe omgeving. Deze minimale richtafstand op woningen in de omgeving wordt niet in alle gevallen gehaald. Hiervoor is nader akoestisch onderzoek verricht. De resultaten hiervan zijn neergelegd in de rapportage *“Onderzoek geluidsuitstraling naar de omgeving van de passantenhaven Stedspolle te Workum”* (Noordelijk Akoestisch Adviesburo BV, Assen, 7 mei 2015, kenmerk 5208/NAA/hw/fw/1) die als separate bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen. In onderstaande is in het kort verslag van de bevindingen gedaan.

Akoestisch onderzoek

Onderzocht is de geluidsbelasting veroorzaakt door de activiteiten op de locatie bij de omliggende woningen. Nagegaan is of de wijziging van het bestemmingsplan uit oogpunt van geluid als goede ruimtelijke ordening kan worden beschouwd. De geluidsniveaus zijn vastgesteld door alle relevante geluidsproducerende activiteiten binnen de inrichtingsgrens te inventariseren en voor elk daarvan de geluidsoverdracht naar de omliggende woningen te berekenen. De geluidsniveaus zijn vastgesteld conform de procedures van de “Handleiding meten en rekenen industrielawaai” d.d. 1999.

De toekomstige passantenhaven Stedspolle te Workum zal in de representatieve bedrijfssituatie een geluidsbelasting van ten hoogste 50 dB(A) etmaalwaarde bij woningen van derden veroorzaken. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het geluid van de inrichting beoordeeld volgens het stappenplan in bijlage 5.3 uit de VNG-publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’. Aan de grenswaarde van 50 dB(A) van stap 2 wordt voldaan.

LANGTIJDGEMIDDELD
BEOORDELINGSNIVEAU
 $L_{AR,LT}$

De inrichting zal maximale geluidsniveaus L_{Amax} tot 62, 62 en 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode op woningen van derden gaan veroorzaken. Aan de grenswaarde van 70 dB(A) etmaalwaarde van stap 2 wordt voldaan.

MAXIMAAL GELUIDSNIVEAU
 L_{Amax}

Conclusie

Door het projecteren van de passantenhaven Stedspolle in Workum zal bij de omliggende woningen een goed woon- en leefklimaat gehandhaafd blijven. Op basis van bovenstaande resultaten kan geconcludeerd worden dat de passantenhaven zonder meer inpasbaar is. Vanuit oogpunt van milieuzonering is het planvoornemen uitvoerbaar.

4.9

Overig

4.9.1

Kabels en leidingen

In en direct rondom het plangebied zijn geen planologisch relevante kabels en leidingen aanwezig die het planvoornemen zouden kunnen belemmeren.

4.9.2

Verkeer en parkeren

In de directe omgeving van de passantenhaven zijn in verband met de aanwezigheid van De Klameare ruim voldoende parkeervoorzieningen aanwezig voor de mogelijke verkeersaantrekkende werking door de passantenhaven. In veel gevallen zal van enige verkeersaantrekkende werking overigens geen sprake zijn.

4.9.3

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Wet- en regelgeving

Op 1 april 2011 is het Besluit milieueffectrapportage gewijzigd. Het aantal situaties waarvoor een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht moet worden uitgevoerd is verminderd. Er zijn nu meer situaties waar eerst beoordeeld kan worden of een m.e.r. moet worden uitgevoerd. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op een activiteit die voorkomt op de D-lijst van het Besluit m.e.r. die beneden de drempelwaarden vallen een toets moet worden uitgevoerd of er belangrijke nadelige milieugevolgen zijn. Voor deze toets, als nieuw element in de m.e.r.-regelgeving, wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

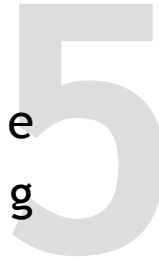
Onderzoek

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing maakt een ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied mogelijk. Het planvoornemen betreft de aanleg van een jachthaven als genoemd in kolom 1 van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Het plan leidt evenwel niet tot een overschrijding van de drempelwaarden als genoemd in kolom 2 van de D-lijst (betreffende 1: een jaarlijkse toestroom van meer dan 250.000 bezoekers, 2: een oppervlakte groter dan 25 ha, 3: realisatie van 100 ligplaatsen of meer, 4: een oppervlakte van 10 ha of meer in gevoelig gebied). Enkel de vormvrije m.e.r.-beoordeling is van toepassing. Gesteld mag worden dat de milieueffecten van de voorgenomen ontwikkeling in het plangebied reeds op voldoende wijze in de voorgaande paragrafen zijn beschreven. Hieruit blijkt dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn.

Conclusie

Voorliggende ruimtelijke onderbouwing geeft geen aanleiding voor een vervolgonderzoek in het kader van het Besluit m.e.r.

Juridische toelichting

Er is voor gekozen om het planvoornemen mogelijk te maken door middel van een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, onder 1, lid a, sub 3 van de Wabo.

Een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan bestaat in ieder geval uit een goede ruimtelijke onderbouwing en uit een verbeelding (met plancontour) die het mogelijk maakt om in een digitale omgeving de plannen weer te geven en de locatie vast te leggen (geometrische plaatsbepaling). De verbeelding is in bijlage 2 behorende bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen.

Een omgevingsvergunning herzielt het bestemmingsplan niet, maar is te beschouwen als een uitzondering die wordt gemaakt ten aanzien van de regels zoals die zijn opgenomen in het geldende bestemmingsplan. Een omgevingsvergunning geeft geen beheerregeling. Een omgevingsvergunning volgt een procedure die vergelijkbaar is met die van een bestemmingsplan. Eerst vindt overleg plaats als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro, waarna tervisielegging van het ontwerpbesluit volgt. Vervolgens wordt over de omgevingsvergunning een besluit genomen. Anders dan bij een bestemmingsplan is dit een besluit van het College van Burgemeester en Wethouders. De raad moet overigens wel een verklaring van geen bezwaar afgeven, ofwel per plan, ofwel in zijn algemeenheid voor categorieën van plannen die vooraf worden gedefinieerd. Na het besluit van Burgemeester en Wethouders is er de mogelijkheid voor beroep bij de Rechtbank, eventueel gevolgd door een beroep bij de Raad van State.

Uitvoerbaarheid

6.1

Economische uitvoerbaarheid

Wet- en regelgeving

Op grond van artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening (Wro) stelt de gemeenteraad een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. Wat onder een bouwplan moet worden verstaan, is in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangegeven. Het planvoornemen van deze ruimtelijke onderbouwing, betreft vanwege het te realiseren toiletgebouw een bouwplan op grond van artikel 6.2.1 Bro onder b: *“de bouw van één of meer andere hoofdgebouwen”*.

Doel van een grondexploitatieregeling is het inzichtelijk maken van de financiële haalbaarheid en het bieden van meerdere mogelijkheden voor het kostenverhaal, waardoor er meer sturingsmogelijkheden zijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de publiekrechtelijke weg via een exploitatieplan en de privaatrechtelijke weg in de vorm van overeenkomsten. In het geval van een exploitatieplan kan de gemeente eisen en regels stellen voor de desbetreffende gronden.

Onderzoek

De Grondexploitatiewet stelt als onderdeel van de Wro een gegarandeerd kostenverhaal als eis aan ruimtelijke plannen. Daarom maakt een zogenaamd exploitatieplan verplicht onderdeel uit van een ruimtelijk plan, tenzij het kostenverhaal op een andere wijze is gegarandeerd. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing is opgesteld naar aanleiding van het voornemen van de gemeente Súdwest-Fryslân om een passantenhaven aan te leggen ter plaatse van het te verplaatsen cultureel centrum De Klameare. De kosten hiervan worden gedragen door de provincie Fryslân, in het kader van het Friese Merenproject, en de gemeente. Dat geldt ook voor de noodzakelijke onderzoeken die in het kader van voorliggende ruimtelijke onderbouwing zijn of nog moeten worden uitgevoerd. Door de provincie en gemeente zijn budgetgelden voor het planvoornemen gereserveerd. De exploitatiekosten zijn derhalve verzekerd. Een exploitatieplan op grond van de Grondexploitatiewet is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Het planvoornemen van voorliggende ruimtelijke onderbouwing mag op grond van bovenstaande economisch uitvoerbaar worden geacht.

6.2

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1

Vooroverleg ex. art. 3.1.1. Bro

Ten behoeve van het planvoornemen is een overlegprocedure ex. art. 3.1.1 Bro doorlopen. Van Provinsje Fryslân is in dit kader per brief d.d. 2 december 2014 een reactie ontvangen. Hierin is aangegeven dat Provinsje Fryslân in planologische zin kan instemmen met het planvoornemen. Desalniettemin zijn er een tweetal opmerkingen op het plan met betrekking tot provinciale belangen die een rol spelen. De brief van Provinsje Fryslân is als bijlage 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing opgenomen. In navolgende is kort op de gemaakte opmerkingen ingegaan en is een reactie van gemeentewege daarop gegeven.

Provinsje Fryslân

Opmerking: Ontgrondingsvergunning (cat. 2)

Voor de aanleg van de passantenhaven is een ontgrondingsvergunning benodigd. Geadviseerd wordt deze bij Provinsje Fryslân dan wel de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) aan te vragen.

Reactie

Door Gemeente Súdwest-Fryslân zal voor het planvoornemen ontgrondingsvergunning worden aangevraagd.

Opmerking: Vaarwegenverordening Fryslân 2014 (cat. 3)

Voor de aanleg van de passantenhaven is tevens een ontheffing van de Vaarwegenverordening Fryslân 2014 nodig, aangezien de passantenhaven is geprojecteerd aan de provinciale watergang de Djippe Dolte. Provinsje Fryslân is hiervan zowel vaarwegbeheerder als nautisch beheerder. Aan een eventueel te verlenen ontheffing op grond van de Vaarwegenverordening Fryslân 2014 zullen voorwaarden zijn verbonden voor het aanleggen aan de zuidzijde van de Djippe Dolte, de aan te houden afstand tot een brug, de breedte van af te meren schepen en de minimale aan te houden breedte van de haveninvaart.

Reactie

Door Gemeente Súdwest-Fryslân zal voor het planvoornemen ontheffing van de vaarwegenverordening worden aangevraagd.

6.2.2

Tervisielegging ontwerp

Met het ter visie leggen van het ontwerp van voorliggende ruimtelijke onderbouwing stelt de gemeente een ieder in de gelegenheid om kennis te kunnen nemen van, alsmede te reageren op, de inhoud van het planvoornemen.

B i j l a g e n

Bijlagen bij deze ruimtelijke onderbouwing

- Bijlage 1: Wateradvies
- Bijlage 2: Verbeelding
- Bijlage 3: Overlegreactie Provinsje Fryslân

Separate bijlagen

- Archeologisch en milieukundig onderzoek De Klameare te Workum
- Archeologisch en milieukundig onderzoek Stedspole te Workum
- Quick Scan Flora- en faunawet
- Akoestisch onderzoek

B i j l a g e 1 : W a t e r t o e t s

BügelHajema Adviseurs
T.a.v. de heer W. Wouda
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE LEEUWARDEN

Verzonden

27 MEI 2014

Leeuwarden, 26 mei 2014
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN1409122
Tel: 058-292 2816 / R. Tamminga

Cluster Plannen
Uw kenmerk: 20140423-2-8865

Onderwerp:
Wateradvies aanleg passantenhaven Workum

Geachte heer Wouda,

Op 23 april 2014 is door u een digitale watertoets doorlopen voor de aanleg van een passantenhaven te Workum. Op dit plan is de normale watertoetsprocedure van toepassing. Redenen hiervoor is het graven van een haven. Deze brief vormt het wateradvies voor het hierboven genoemde plan.

Het plan bestaat uit het aanleggen van een passantenhaven met een toiletvoorziening.

Figuur 1, overzicht plangebied

Leidraad Watertoets

In de Leidraad Watertoets staan de uitgangspunten waarmee u bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen rekening moet houden. Daarnaast staat in de Leidraad achtergrondinformatie over de verschillende onderwerpen en informatie over hoe u het wateradvies kunt verwerken in het ruimtelijke plan. De Leidraad Watertoets is te raadplegen op onze website: www.wetterskipfryslan.nl/watertoets.

Wateraspecten

In de normale procedure stelt Wetterskip Fryslân een wateradvies op, waarbij we ingaan op de aspecten die vanuit het oogpunt van water van belang zijn bij ruimtelijke plannen. De beschrijving van de wateraspecten sluit zoveel mogelijk aan bij de indeling van het Waterbeheerplan en de Leidraad Watertoets in de thema's Veilig, Voldoende en Schoon.

Veilig

Dit wateraspect is niet van toepassing op het plan.

Voldoende

Drooglegging¹

Bij het realiseren van bebouwing en het aanleggen van de verharding moet u rekening houden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding te voorkomen. We adviseren voor bebouwing met kruipruimte een drooglegging van 1,10 m en voor bebouwing zonder kruipruimte een drooglegging van 0,70 m gerekend vanaf de te realiseren bovenkant vloer. Ook voor verharding adviseren wij een drooglegging van 0,70 m.

De locatie ligt in een peilgebied met het boezempeil van NAP -0,52 m. De geschatte gemiddelde maaiveldhoogte ligt tussen de +0,50 m NAP en de +0,85 m NAP.

Het plangebied ligt vrij voor de boezem. Dit betekent dat het plangebied niet door een boezemkade is beschermd tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. U moet daarom rekening houden met hoogwater in het kader van regionale wateroverlast. Het bijbehorende maatgevend boezempeil is hier NAP -0,24 m. Dit peil, behorend bij een situatie met een kans van voorkomen van 1/100 per jaar, mag tot 1 meter voor de gevel voorkomen.

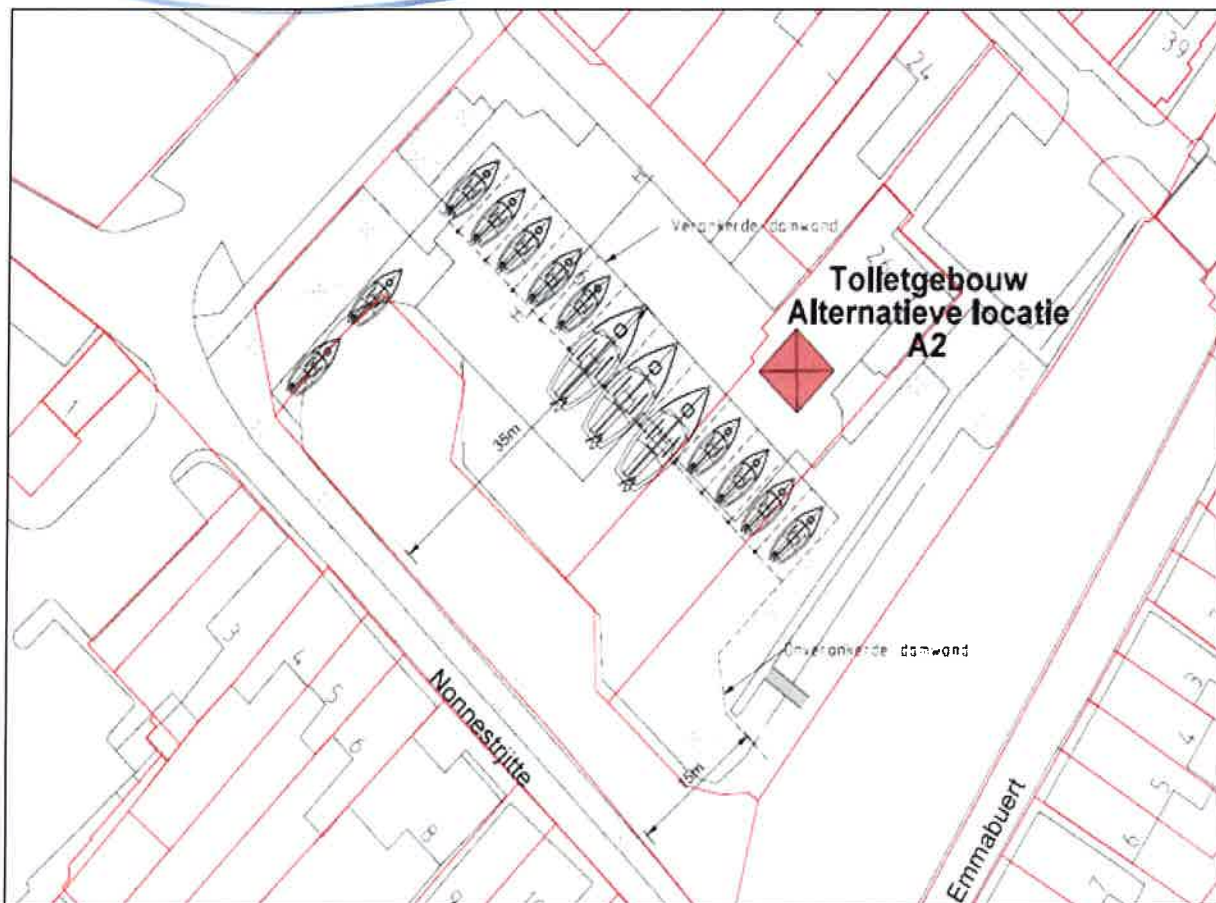
In dit geval is de droogleggingsnorm de strengste norm. Wij adviseren een minimale aanleghoogte van +0,18 m NAP in geval van verharding en bebouwing zonder kruipruimte. In geval van bebouwing met kruipruimte adviseren wij een minimale aanleghoogte van +0,58 m NAP. Daar waar het maaiveld hoger ligt dan de minimale aanleghoogte hoeft u het maaiveld niet af te graven.

Toename verhard oppervlak²

Er vindt geen toename van de verharding plaats. Door de aanleg van de haven wordt er extra oppervlaktewater aangelegd waardoor de capaciteit in de boezem toeneemt.

¹ De drooglegging is de afstand tussen waterpeil in de sloot en het maaiveld. Voor woningen wordt voor het maaiveld de bovenkant van de vloer genomen.

² Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Figuur 2, overzicht toekomstige passantenhaven

Schoon

Afvalwater- en regenwatersysteem

Om het aantal overstortingen van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.

In geval van dit bouwplan kunt u het hemelwater afkomstig van verhard oppervlak, onder bij *Waterkwaliteit* in deze brief genoemde voorwaarden, lozen op het oppervlaktewater.

Uitbreiding van het rioolstelsel

Mogelijk is een uitbreiding van het rioolstelsel onderdeel van het plan. Wijzigingen aan het rioolstelsel van het betreffende rioleringsgebied dient u door te geven aan Wetterskip Fryslân. Hiervoor kunt u contact opnemen met Cluster Waterzuivering van Wetterskip Fryslân.

Waterkwaliteit

Om een goede waterkwaliteit te realiseren moet u voorkomen dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient u te bouwen met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Vervolg

Waterwet

Voor alle activiteiten in en nabij het watersysteem, waaronder het lozen van afvalwater op het oppervlaktewater, het onttrekken van grondwater of het aanbrengen van een wijziging in het watersysteem, dient u een vergunning aan te vragen of een melding te doen bij Wetterskip Fryslân.

Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden. De aanvraag voor een watervergunning of de melding kunt u ook gelijktijdig met de omgevingsvergunningaanvraag indienen via het omgevingsloket online (www.omgevingsloket.nl).

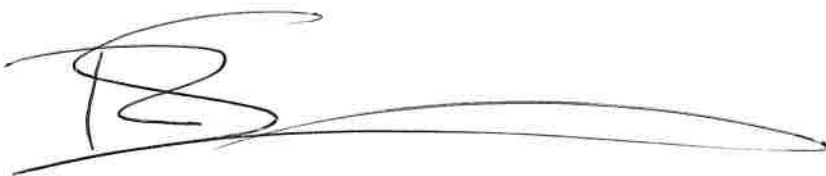
Procedure

Wij gaan er van uit dat u de in deze watertoets vermelde adviezen opvolgt en meeneemt in de verdere planvorming. Wij vragen u om het wateradvies te communiceren met de initiatiefnemer. Wanneer u de vermelde adviezen opvolgt zien wij met betrekking tot het voorliggende plan geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Mocht u vragen hebben over het wateradvies of wilt u verder overleggen over het plan, dan kunt u contact opnemen met de heer R. Tamminga van Wetterskip Fryslân. De in deze brief genoemde afdelingen en personen zijn telefonisch bereikbaar via het algemene telefoonnummer van Wetterskip Fryslân: 058-292 22 22.

Hoogachtend,

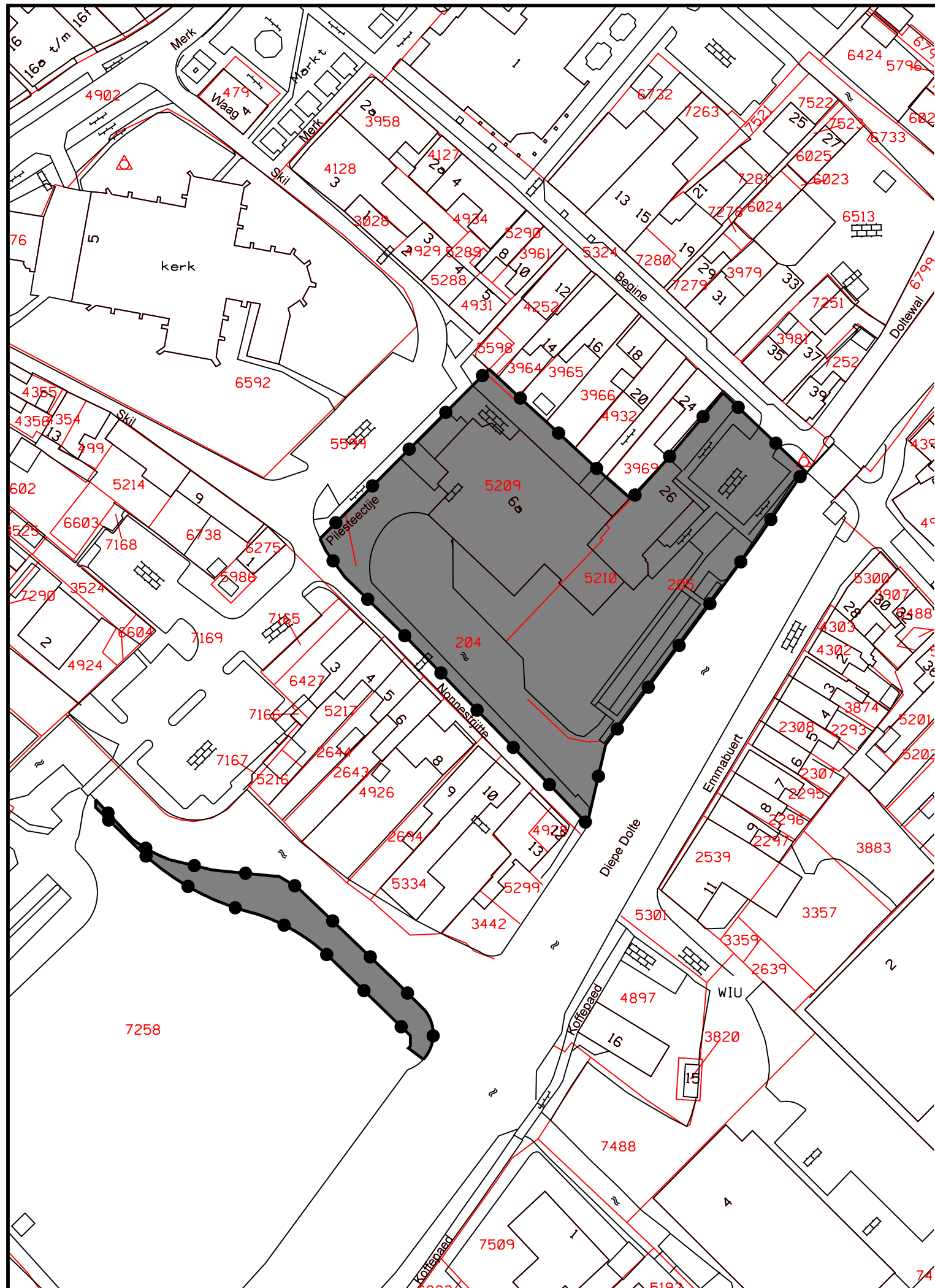
namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

drs. R. Smit,
Manager Cluster Plannen.

B i j l a g e 2 :

V e r b e e l d i n g

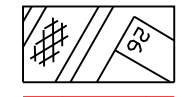
Legenda

Plangebied

Plangebied ruimtelijke onderbouwing

Verklaring

gegevens GBKN

gegevens kadastraal

Gemeente Súdwest - Fryslân

Ruimtelijke onderbouwing passantenhaven aan de Skil te Workum

Illustratie

datum: 09-04-2015
schaal: 1 : 1000
papierformaat: A3
status: ontwerp
projectnr.: 027.00.70.05.00
gezien: JAP
NL.IMRO.1900.2014westOVSkilWkum-ontw

BügelHajema
Plek voor ideeën

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76, 8914 BE Leeuwarden T 058 215 25 15
E leeuwarden@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

B i j l a g e 3 :
O v e r l e g r e a c t i e
P r o v i n s j e F r y s l â n

i14.023292

4 DEC 2014

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Súdwest-Fryslân
Postbus 10000
8600 HA SNEEK

Leeuwarden, 2 december 2014
Verzonden, **03 DEC. 2014**

Ons kenmerk : 01177261
Afdeling : Stêd en Plattelân
Behandeld door : T. de Jong / (058) 292 52 42 of t.dejong@fryslan.nl@fryslan.nl
Uw kenmerk : J.Koopmans d.d. 3 november 2014
Bijlage(n) :

Onderwerp : Voorontwerp-omgevingsvergunning Workum - passantenhaven a/d Skil

Geacht college,

Op 3 november 2014 is bovengenoemde voorontwerp omgevingsvergunning ter advisering ontvangen.

In het kader van de 2e fase van het Friese Merenproject is het Masterplan voor Workum opgesteld. In dit Masterplan is een breed scala aan projecten benoemd die ten doel hebben om de toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de stad te versterken. Eén van deze projecten is de aanleg van de nu voorliggende passantenhaven. In planologische zin kan ik instemmen met het voornemen.

De provinciale belangen in de omgevingsvergunning geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Ontgrondingsvergunning (cat. 2)

Voor de aanleg van de passantenhaven is een ontgrondingsvergunning benodigd. Ik adviseer u deze bij de provincie/FUMO aan te vragen.

Vaarwegenverordening Fryslân 2014 (cat. 3)

De passantenhaven is geprojecteerd aan het provinciale vaarwater de Djippe Dolte. De provincie is in deze zowel vaarwegbeheerder als nautisch beheerder. Aan een eventueel te verlenen ontheffing zullen voorwaarden worden verbonden over het aanleggen aan de zuidzijde van de Djippe Dolte, de aan te houden afstand tot een brug, de breedte van af te meren schepen en de minimale aan te houden breedte van de haveninvaart.

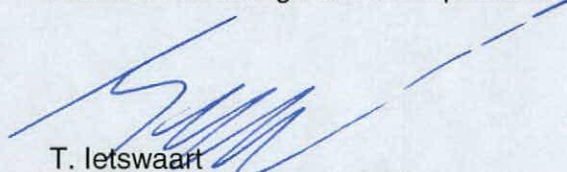
U dient een ontheffing van genoemde verordening aan te vragen.

Voor de betekenis van de categorieaanduiding verwijs ik naar het schrijven van Gedeputeerde Staten, inzake "Nieuwe afspraken en werkwijze Wro per 25 november 2014, nummer 1175956.

De omgevingsvergunning geeft overigens geen aanleiding tot opmerkingen.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

T. Ietswaart
Hoofd Team Algemeen Beleid
Afdeling Stêd en Plattelân

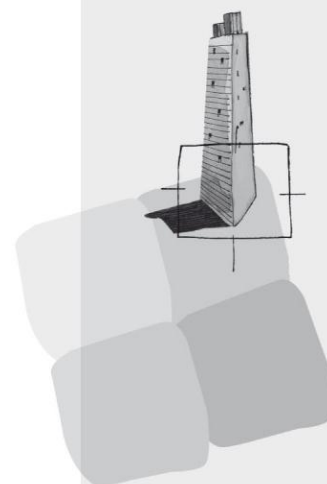
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Súdwest-Fryslân

Contactpersoon
dhr. A. Kort

Rapport
BügelHajema Adviseurs
dhr. J.A. van der Ploeg MSc

Projectnummer
027.00.70.05.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort